

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΖΩΗ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ. — Μόννα Βάννα.

Πόσα πράγματα ωραία μέσα εἰς τὸ δράμα αὐτό! Πόσαι σκέψεις δι' ἓνα φιλόσοφον θετικιστὴν καὶ πόσαι εἰκόνες γεμᾶται ἀπὸ ποιήσιν καὶ ἀπὸ ζωὴν, ζωὴν παρμένην ἀπὸ ἓνα κόσμον ποῦ ὀλίγοι μόνον, οἱ ἐκλεκτοί, ἠσθάνθησαν καὶ ὠνεύθησαν! "Ἴσως διὰ τοῦτο θὰ ἐχρειάζετο καὶ μία ὑπερόχως λεπτὴ ἀπόδοσις, ἴση πρὸς τὴν καλλονὴν τοῦ ἔργου καὶ τὰς ἀποχρώσεις του τὰς ἀριστοτεχνικὰς. Ἴσως διὰ τοῦτο ἡ συγκίνησις τοῦ θεατοῦ δὲν ἔφθανε τὴν συγκίνησιν τοῦ σκεπτομένου ἢ τοῦ ὄνειροπόλου. Ἐπειτα ἀπὸ κάθε πράξιν, ἰδίως ἔπειτα ἀπὸ τὴν δευτέραν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐξήλευε καὶ ὁ μεγαλείτερος ποιητὴς, ἤθελα νὰ κλείσω τὰ μάτια μου διὰ ν' ἀναπαραστήσω ἀκόμη μέσα μου τὰς μαγευμένας ἐκεῖνας φράσεις, μαγευμένας ἀπὸ ἀρμονίαν μουσικὴν καὶ ἀπὸ ἀρμονίαν χρωμάτων καὶ νὰ παρατείνω ἐπὶ πολὺ ἀκόμη τὴν ωραίαν εἰκόνα ποῦ ἔβλεπα καὶ τὴν ωραίαν εἰκόνα ποῦ μοῦ ὑπέβαλλε ὁ ποιητὴς τῆς Μόννα-Βάννας.

Τὴν ὑπόθεσιν τὴν γνωρίζετε ἀπὸ τὴν μετάφρασιν τοῦ κ. Ξενοπούλου, δημοσιευθεῖσαν πέρυσι εἰς τὰ «Παναθηναῖα». Ἐνθυμηθῆτε τὸν Μάρκον Κολόνναν, τὸν γέροντα πατέρα τοῦ Γουίδου ἐπιστρέφοντα ἀπὸ τὸ στρατόπεδον τοῦ Πριγκηβάλλη μὲ τὴν σκληρὰν ἀπάντησιν τοῦ νικητοῦ: νὰ μεταβῇ ἡ Βάννα τὴν νύκτα γυμνὴ, μὲ μόνον τὸν μανδύαν καὶ τὰ σανδάλια τῆς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Πριγκηβάλλη. Νομίζεις ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν ζῆ μέσα εἰς τὴν ἀτμοσφαιρᾶν ἐκείνην τὴν πραγματικὴν τοῦ πολέμου, τῆς πείνας, τοῦ κινδύνου τὴν σκέψιν του φωτίζει ἀκόμη ἡ ὁμορφιά ἑνὸς ἀγάλματος θεᾶς ποῦ εὗρηκαν θαμμένον μέσα εἰς τὴν ἄμμον πλησίον τοῦ στρατοπέδου τοῦ Πριγκηβάλλη: «τόσον θαυμασίως ὠραῖον, ποῦ ἂν τὸ ἐβλέπατε, ὦ! θὰ ἐλησιμονούσατε τὸν πόλεμον. Ἐσκάψαμεν καὶ παρακάτω ἐκεῖνος ἦτορ ἓνα βραχίονα· ἐγὼ ἐξέθαψα δυὸ χεῖρια, τόσον

Μέτρολιν ὁ συγγραφεὺς τῆς Μόννα-Βάννας

ἀγνά, τόσον λεπτοκαμωμένα, ποῦ θὰ ἔλεγες ὅτι ἔγιναν διὰ νὰ πλατίουν χαμόγελα, νὰ σκορποῦν τὴ δροσιά, νὰ χαϊδεύουν τὸ φῶς... Τὸ ἓνα εἶχε τὴν κάμπιν ἐκείνην ποῦ λαμβάνουν τὰ ἐλαφρὰ δάκτυλα, ὅταν ἐγγίξουν ἀπαλὰ ἓνα στήθος· τὸ ἄλλο ἔσφιγγεν ἀκόμη τὴν λαβὴν ἑνὸς κατόπτρου».

Εἰς τὸ πρόσωπον αὐτὸ τοῦ γέροντος Κολόννα βλέπω κάπως μακρόθεν πολὺ, τὸ πρόσωπον τοῦ χοροῦ τῶν ἀρχαίων δραμάτων, ἀλλ' ὑποκειμενικώτερον καὶ συνδεδεμένον ἀμειώτερον μὲ τὸ ἐξελισσόμενον ἐπὶ τῆς σκηνῆς δράμα: «Ἀλήθεια. Ἐλησιμόνησα ὅτι οἱ εἰς πολεμεῖτε, ἐνῶ ἡ ἀνοιξὶς ἀναγεννᾶται, ἐνῶ ὁ οὐρανὸς εἶναι ἰλαρὸς, ὡς βασιλεὺς ἐξυπνῶν, ἐνῶ ἡ θάλασσα ἀνυψοῦται ὡς κρατὴρ φωτᾶς, τὸν ὁποῖον θεὰ αἰθερία προσφέρει εἰς τοὺς θεοὺς τοῦ αἰθέρος, ἐνῶ ἡ γῆ εἶνε τόσον ὠραία καὶ ἀγαπᾶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους...».

Ἄνεπλαττα ἤδη, πρὶν ἀνοίξῃ ἡ αὐλαία τῆς δευτέρας πράξεως, τὴν μοναδικὴν σκηνὴν τῆς συναντήσεως τοῦ Πριγκηβάλλη καὶ τῆς Βάννας. Τί αἶσθημα, τί ποίησις, τί γοητεία! Ὁ κ. Δαρμὸν ἀληθινὸς Πριγκηβάλλης, ὁ πολεμιστὴς ὁ ἀνδρείος, ὁ ἀψηφῶν ὅλα, καὶ καμπτόμενος εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ πρώτου ἐρωτῆτός του, τοῦ παιδικοῦ, πρὸς τὴν Βάνναν. Ἡ φωνή του, αἰκινήσεις του ἔχουν ἐλαφρὰς καὶ ποικίλας μεταπτώσεις καὶ συχνὰ τείνει ν' ἀνέβῃ τὰς βαλ-

μίδας τῆς Τέχνης. Ἡ κυρία Λεμπλάν με τὴν πλαστικὴν τῆς παράστασιν, με τὴν θερμὴν εἰς τοὺς χαμηλοὺς τόνους φωνὴν τῆς μᾶς δίδει μίαν ὠραίαν ἐντύπωσιν. Καὶ πλέκεται γύρω τῶν ἑνα ἀραχνούφαντον ὄνειρον, με τὴν ἐπίκλησιν τοῦ παρελθόντος τοῦ ἀγνοῦ καὶ ποιητικοῦ, ὅπως καὶ τῶρα ἀπομένουν, καὶ οἱ δύο, οἱ πρῶτοι δειλοὶ ἐρασταί, με τὰς ἀναμνήσεις τῆς πρώτης τῶν συναντήσεως, με τὴν συνεννόησιν δύο ψυχῶν ποῦ ἐγεννήθησαν ἢ μία διὰ τὴν ἄλλην.

Βάννα. — «Γιατὶ ἐμεῖς συνεννοοῦμεθα χωρὶς νὰ λέμε τίποτα. Περιέργον αὐτό: καὶ ὅμως συλλογίζομαι, ὅτι καὶ ἐγὼ θὰ ἔκαμνα ὅ,τι ἔκαμες, ἂν ἀγαποῦσα ὅπως σύ. . . Μοῦ φαίνεται κάποιες στιγμὲς σὰν νᾶμαι ἐγὼ στὴ θέσισον, καὶ σὰν ἐσὺ νὰ με ἀκοῦς, καὶ σὰν ἐγὼ νὰ λέγω αὐτὰ ὅπου μοῦ λέγεις σύ. . . »

Τὶ ὠραία ποῦ εἶναι ἡ ζωὴ, ἔτσι ἔρημοι οἱ δύο, μέσα σ' ἕνα στρατόπεδον, κάτω ἀπὸ μίαν σκηνὴν πολεμικὴν, εἰς τὴν σιγὴν τῆς νυκτὸς μέσα, καὶ με τὸν ἀόριστον πόνον ποῦ μετ' ὀλίγα λεπτὰ θὰ χωρισθοῦν. . .

Καὶ τὸ δράμα προχωρεῖ γοργά. Ἡ Πίζα

σώζεται. Ἡ Βάννα με τὸν Πριγκηβάλλον ἐπιστρέφου. Ἡ Βάννα λέγει εἰς τὸν Γουίδον ὅτι εἶναι ἀγνή ὅπως πρὶν ἀναχωρήσῃ διὰ τὸ ἐχθρὸν στρατόπεδον, ὅτι ὁ Πριγκηβάλλης δὲν τὴν ἤγγισε: «Ἐνα φίλι μονάχα τοῦδωσα ἔστο μέτωπο καὶ μοῦ τὸ ἔδωκεν ὀπίσω. . . » Ἀλλ' ὁ Γουίδος δὲν τὴν πιστεύει. Μάτην προσπαθεῖ ἡ Βάννα νὰ τὸν πείσῃ, ὥς ποῦ ἐξαγοριόνηται ἡ πληγωμένη τῆς ψυχῆς, καὶ με τὴν ἀρνησιν αὐτὴν τοῦ Γουίδου χύνεται τῶρα ὀρμητικῶς εἰς τὸν ἔρωτα τοῦ Πριγκηβάλλη:

— Εἶμαι δική σου, σ' ἀγαπῶ. . .

KIMON MIKHAELIDHS